

laatija: Sakari Jussila

KYSYMYKSET

1. Kenen vuosina 1596 – 1650 eläneen ranskalaisen filosofin ajatteluun kuului kaiken epäileminen? Hänen mukaansa on nimetty Kuun ylänkö, jolle Apollo 16 -avaruusalus laskeutui vuonna 1972.
2. Minkä maalainen urheiluvaatemerkki on Jack Wolfskin?
3. Kuka 1900-luvun johtava ulkomaalainen poliitikko on sanonut: ”*Minulla ei ole teille tarjottavana mitään muuta kuin verta, uurastusta, hikeä ja kyyneleitä*”?
4. Kuka 2000-luvun johtava suomalainen poliitikko on sanonut: ”*Meidän puolueellamme ei ole ollut käytössään rappiorahaa. Hämärämiehet eivät ole olleet meitä maasuttamassa kristallikruunujen alla*”?
5. Millä välineellä Münchenin yliopiston kampuksella natsipolitiikan vastaisia lehtisiä jakaneet ja siitä kiinni jääneet Valkoinen Ruusu -nimisen vastarintaryhmän jäsenet Sophie Scholl, Hans Scholl ja Christoph Probst teloitettiin vuonna 1943 Münchenin Stadelheimin vankilassa?
6. Millä vuosisadalla on perustettu maailman vanhin edelleen toimiva sotilasosasto, *Vatikaanin Sveitsiläiskaarti*?
7. Minkä niminen on kuuluisa vielä edelleenkin toimiva olutpanimo, jonka Jerome Hatt perusti Strasbourgii vuonna 1664?
8. Minkä urheilulajin Suomen mestareita ovat tällä hetkellä Petra Olli ja Johanna Hautala?
9. Mitä keittää lotta Lunkreeni honkien varjossa sijaitsevassa kanttiinissa sota-ajan iskelmässä *Eldankajärven jää*?
10. Mitä ovat *Banana Split*, *Keikauskakku*, *Hyökyaalto* ja *Keinuhevonen*?
11. Miltä paikkakunnalta on kotoisin naisten lentopallon SM-liigassa pelaava seura, *Pislaploki*?
12. Minkä nimistä terrosistijärjestöä johtaa James Bondin vastustajana tunnettu *Ernst Stavro Blofeld*?
13. Minä hyvin koomisena professorihahmona Matti Varpama esiintyi lasten TV-ohjelmassa Sirkus Papukaija vuosina 1961-68 ?
14. Mikä The Beatles-yhtyeen 1968 Revolver-nimisellä levyllä julkaistu laulu, koostuu naisen etu- ja sukunimestä? Naisen hautakivi löytyy Liverpoolin hautausmaalta.
15. Millä vanhalla nimellä tunnetaan erityisesti Afrikassa, Aasiassa ja Etelä-Amerikassa melko tavallisena esiintyvä bakteerin aiheuttama sukupuolitauti, josta nykyään käytetään nimitystä *Lymphogranuloma venereum* eli lokeronivusajos?
16. Minkä alan ensimmäinen yhtiö maailmassa oli 1909 Saksassa perustettu Delag? Yhtiön pääkonttori oli Frankfurtissa ja ensimmäinen toimitusjohtaja oli Alfred Colsman.
17. Minkä pohjoispohjalaisen kunnan keskustaaajaman kirjastotalon nimi on *Hiidenkivi*?
18. Kuka ohjasi 1953 kuuluisan elokuvan *Herrat pitävät vaaleaveriköistä*?
19. Monta tähteä on Syyrian lipussa?
20. Minkä merkittävän eurooppalaisen kaupungin kansainvälinen lentokenttä on *Malpensa*?
21. Miten liittyvät suomalaiseen urheiluhistoriaan nimet: *Jouko Lahti*, *Jorma Nykänen* ja *Eero Taurainen*?
22. Kuka näytteli tohtori Juri Zhivagoa David Leanin 1965 ohjaamassa elokuvassa *Tohtori Zhivago*?

laatija: Sakari Jussila

23. Ketä saksalaista aikansa kuuluisuutta James Mason esitti Henry Hathawayn 1951 ohjaamassa elokuvassa, jota markkinoitiin Yhdysvalloissa nimellä *The Desert Fox*?
24. Minkä 1981 perustetun, yksistään naisista koostuvan, amerikkalaisen yhtyeen nimi on suomennettuna *Rannerenkaat*? Yhtyeen jättihitti 1988 oli nimeltään *Eternal Flame* ja laulaja-kitaristina toimii *Susanna Hoffs*.
25. Millä suomenkielisellä nimellä tunnetaan Batmanin vihollinen, jonka englanninkielinen nimi on *The Riddler*?
26. Minkä suomalaisen pörssi-yhtiön toimitusjohtajan nimi takaperin luettuna tarkoittaa *seivästä*?
27. Mikä suomen jalkinetyyppiä tarkoittava sana tarkoittaa espanjaksi *apinaa*?
28. Missä kaupungissa toimii Suomen Puolustusvoimien *Pioneerirykmentti*?
29. Minä vuonna Jacques Piccard ja Don Walsh laskeutuivat erittäin vahvarakenteisessa batyskafissa *Trieste* Mariaanien haudan syvimpään kohtaan (10 911 m)?
30. Millä nimellä kutsutaan suorakulmaisen kolmion pisintä sivua?
31. Millä Englannin jalkapallon valioliigan joukkueella on katsojamäärältään suurin stadion?
32. Kenen maailmankuulun miespuolisen tennispelaajan sukunimi on takaperin luettuna erään automerkin genetiivimuoto?
33. Minkä niminen kuuluisa, jo vuonna 1580 perustettu, hevossiittola sijaitsee Sloveniassa vain 12 km:n päässä italialaisesta Triesten kaupungista?
34. Maailman kolmanneksi suurimman pankin, 1865 perustetun brittiläisen *HSBC*:n täysimittaisessa nimessä mainitaan kaksi kaupunkia – mitkä?
35. Missä NHL-seurassa Ari Javanainen pelasi kaudella 1984-85 14 ottelua?
36. Kenellä Oulun Kärpissäkin pelanneella maalivahdilla on parhaillaan pelattavan NHL-pelikauden paras torjuntaprosentti tammikuun 2011 lopun tilaston mukaan?
37. Minkä maalainen elokuvaohjaaja on Cristian Mungiu?
38. Kuka on kirjoittanut dekkarin *Totuus hallavan hevosen majatalosta*?
39. Mihin läntisen Suomen maakuntaan *Hiitolan* ja *Räisälän* alueen evakot pyrittiin asuttamaan vuoden 1945 maanhankintalain mukaisessa evakojen sijoittamissuunnitelmassa?
40. Mikä sangen yleinen yksitavuinen sana on Reginalla sukunimenä T.J.Särkän 1941 ohjaamassa elokuvassa *Kaivopuiston kaunis Regina*?
41. Kuinka monta kymmentä vuotta *Marimekko* täyttää tänä vuonna?
42. Minkä ikäisenä presidentti Kekkonen kiipesi Tunisiassa palmuun?
43. Mikä on Indonesian rahayksikkö?
44. Minkä puolueen viisi kansanedustajaehdokasta pitivät viime sunnuntaina 30.1.2011 poliittisen yleisötilaisuuden Muhoksella navetassa?
45. Missä Suomen hiihtokeskuksessa toimii tavaratalo-supermarket *Kuukkeli*? Liikkeen toiminnan alkuvaiheet polveutuvat noin 30 vuoden takaa.
46. Kuinka monta väriä on 1986 käyttöön otetussa *Saamen lipussa*?

laatija: Sakari Jussila

47. Mikä 633 m korkea tunturi sijaitsee Savukosken ja Sallan rajamailla ja osittain Venäjänkin puolella? Nimen alkuosana on eräs viljapohjainen perinne-elintarvike.
48. Millä taiteilijanimellä esiintyy lahtelainen rap-artisti *Jani Sutelainen*?
49. Missä Suomen kaupungissa on *Hepokulta*-niminen lähiö?
50. Minkä Saksan Bundesliigassa pelaavan jalkapalloseuran nimen loppuosa on sama kuin erään suomenkielisen verbin yksikön ensimmäisen persoonan preesensmuoto?
51. Millä suomalaisella pörssiyrityksellä on eniten Suomessa asuvia osakkeenomistajia?
52. Minkä Mestiksessä pelaavan jääkiekkoseuran nykyinen päävalmentaja on *Vladimir Kolek*?
53. Minkä niminen nainen soittaa viulua *Lauri Tähtän Elonkerjuu*-yhtyeessä?
54. Minä vuonna Olympialaisten ohjelmassa oli omana lajinaan *naisten paini*?
55. Mikä kunta yhdistyi *Orimattilan* kanssa tämän vuoden, 2011, alussa?
56. Minkä *Richard Wagnerin* kuuluisan oopperan nimen alkuosa on suomenkielinen vaatehuoltoon liittyvä käsky?
57. Mikä on filmitähtenä ja Elizabeth Taylorin aviomiehenä tunnetun *Richard Burtonin* oikea sukunimi?
58. Missä Wolfgang Amadeus Mozartin säveltämässä ja Lorenzo da Ponten libretoimassa oopperassa kuullaan *Cherubinon aaria*?
59. Minkä saarivaltion saaria ovat *La Digue, Praslin ja Mahe*?
60. Minkä eteläpohjalaisen maaseutukaupungin pääkatu on *Topeeka*?
61. Minkä Lieksassa sijaitsevan valtion hallinnoiman 3 000 hehtaarin retkeilyalueen nimi tarkoittaa varttunutta urospuolista lisääntymiskyvyttöä hevosta partitiivimuodossa?
62. Kuka entinen yhdysvaltalainen elokuvanäyttelijätär nimettiin 1974 maansa suurlähettilääksi Ghanaan ja sittemmin 1980-luvun lopulla Tsekkoslovakiaan?
63. Mikä luonnonilmiö on nimenä William Shakespearen näytelmällä, jossa päähenkilönä on *Prospero*?
64. Kuinka monta kertaa *Sirkka Mertala* osallistui pääministeri Matti Vanhasen seurustelukumppanina Tasavallan Presidentin järjestämiin itsenäisyyspäivän juhliin?
65. Millä suomenkielisellä nimellä tunnetaan 1962 ensi-iltaan tullut Normandian maihinnoususta kertova elokuva *The Longest Day*?
66. Kenen 1900-luvulla toimineen Yhdysvaltain presidentin poika kuoli Normandiassa 12.7.1944?
67. Missä Euroopan kaupungissa on päätetty pitää vuoden *2015 Maailmannäyttely*?
68. Millä nimellä arominvahvennisisäaine *E621* tunnetaan?
69. Minkä maalainen pörssiyritys on maailman suurin insuliinivalmistaja *Novo Nordisk*?
70. Kenen maailmalla suuren suosion saaneen brasilialaiskirjailijan kirjoja julkaisee *Bazar Kustannus Oy*?
71. Kuka johtaa miesten jääpallotilun ylimmän sarjatason kaikkien aikojen maalintekijätilastoa?

laatija: Sakari Jussila

72. Mikä Suomessa toimiva hyväntekeväisyysjärjestö tuli Suojeluskuntain Ase- ja Konepajasta muodostuneen asetehtaan *Sako Oy:n* omistajaksi, kun Suojeluskunnat lakkautettiin 1945? Järjestö omisti tehtaan vuoteen 1962 asti.
73. Mikä on ainoa A-poikien SM-sarjassa pelaava jääkiekkoseura, jolla ei ole miesten edustusjoukkuetta SM-liigassa?
74. Kuka on Suomen nykyisen hallituksen iältään vanhin ministeri?
75. Millä paikkakunnalla maalaislääkäri *Tapani Kiminkinen* pitää terveyskeskusvastaanottoaan?
76. Minkä juoman teollisen tuotannon aloitti englantilainen *Percy Pullmer* ensimmäisenä maailmassa 1888?
77. Millä eurooppalaisella automerkillä on *Vito*-niminen pakettiautomalli?
78. Minkä meressä elävän ja The Beatlestin laulussakin mainitun eläimen tieteellinen nimi on *Odobenus rosmarus*?
79. Kenen kuuluisan eurooppalaisen valtionpäämiehen murhayrityksen suunnitteli ja toteutti *Georg Elser*?
80. Minkä saksalaisena sukunimenäkin tunnetun yhdysvaltalaisen kosmetiikkayrityksen hiustenhoitotuotteita ovat *Gliss* ja *Taft*?
81. Mitä kieltä *Maija Vilkkumaa* on opiskellut pääaineenaan Helsingin yliopistossa kuitenkin vielä valmistumatta?
82. Minkä nimisen eläinsuojelujärjestön toiminnanjohtajana on *Salla Tuomivaara*?
83. Kuka suomalainen on säveltänyt kappaleen *Pennitön uneksija*?
84. Missä valtiossa sijaitsee Kaakkois-Aasian suurin järvi *Tonle Sap*?
85. Minkä värinen tähti on *Tunisian* lipussa?
86. Mikä horoskooppimerkki on *härän* ja *ravun* välissä?
87. Millä toisella nimellä tunnetaan *kohdun limakalvon sirottumatauti*?
88. Minkä *terrierilajin* nimessä on peräjälkeen englanninkielinen miehen etunimi ja yleinen englanninkielinen sukunimi?
89. Missä Oulun kaupunginosassa toimii *Oulun kristillinen koulu*?
90. Mikä on Kristillisdemokraattien puheenjohtaja *Päivi Räsänen* teologian tohtori -aviomiehen etunimi?

laatija: Sakari Jussila

VASTAUKSET

1. **René Descartes** (31.3.1596 La Haye en Touraine – 11. 2.1650 Tukholma), tunnettu myös nimellä Renatus Cartesius, oli huomattava ranskalainen filosofi, matemaatikko, kirjailija ja tiedemies, jota on kutsuttu nykyaikaisen filosofian perustajaksi. Hän oli rationalisti, joka pyrki järjestelmällisesti epäilemään kaikkea mahdollista tavoitteenaan löytää varma pohja varmalle tiedolle.
2. **saksalainen**
3. "I have nothing to offer but blood, toil, tears and sweat" oli **Winston Churchillin** (30.11.1874 – 24.1.1965) kuuluisa 13. toukokuuta 1940 pidetty ensimmäinen puhe pääministerinä.
4. **Timo Soini** (s. 30.5.1962 Rauma), perussuomalaisten puheenjohtaja ja nykyinen Euroopan parlamentin jäsen, Espoon kaupunginvaltuutettu ja entinen kansanedustaja.
5. **Giljotiinilla**
6. **1500-luvulla**. (perustettu 1506)
7. **Kronenbourg**
8. **Painin**. Naispainin säännöt ovat pääasiassa samat kuin miesten vapaapainissa, kuitenkin kokonelson-ote on kielletty parterre- sekä pystyasennossa.
9. "...Varjossa honkien on lottakanttiini, **sumppia** keittävi, siell' lotta Lunkreeni."
10. Erilaisista **sukupuolihdyntäasenoista** käytettyjä vakiintuneita nimityksiä
11. Pislaploki on **pihtiputaalainen** naisten lentopallon SM-liigaa pelaava joukkue. Pislaploki on lentopalloseura Pihtiputaan Plokin edustusjoukkue.
12. **Spectre** (SPecial Executive for Counter-intelligence, Terrorism, Revenge and Extortion) (suom. "Vastavakoilun, terrorismin, koston ja kiristyksen järjestö") on Ian Flemingin James Bond-kirjoissa ja niihin pohjautuvissa elokuvissa esiintyvä kuvitteellinen terroristijärjestö.
13. Sirkus Papukaijassa esiintyivät muun muassa sirkustirehtööri-toimittaja Orvo Kontio, taikuri Fakiiri Kronblom (Nils Hedengren), **professori Hajamieli** (Martti Varpama) sekä Onni-klovni (Onni Gideon Tervonen).
14. **Eleanor Rigby** on yksi Beatlesin omaperäisimmistä lauluista. Vanhuuden yksinäisyydestä kertovine sanoituksineen laulu edustaa Beatlesin murrosvaihetta, joilloin yhtye oli muuttumassa perinteisestä popyhtyeestä kohti vakavampaa ja kokeilevampaa studioyhtyettä.
15. **Neekerisankkeri**
16. DELAG, Deutsche Luftschiffahrts-Aktiengesellschaft, **maailman ensimmäinen lentoyhtiö**, joka liikennöi ilmalaivoilla.
17. Hiidenkivi, **Lumijoen** keskustaaajamassa sijaitsevan vuonna 2005 valmistuneen kirjastorakennuksen nimi.
18. Herrat pitävät vaaleaveriköistä (engl. Gentlemen Prefer Blondes) on vuonna 1953 ensi-iltansa saanut elokuvamusikaali, jossa pääosissa ovat Jane Russell ja Marilyn Monroe. Elokuvan ohjasi **Howard Hawks**.
19. **Kaksi**
20. **Milanon**

laatija: Sakari Jussila

21. **Oulun Kärpät** perustettiin vuonna 1946, kun opiskelijakaverukset Eero Tauriainen, Jouko Lahti ja Jorma Nykänen saivat ajatuksen perustaa Ouluun urheiluseuran.
22. **Omar Sharif** (syntyjään Michel Demitri Shalhoub, s. 10.4.1932, Aleksandria, Egypti)
23. **Erwin Rommel** (15.11.1891, Heidenheim - 14.10.1944, Ulm), saksalainen sotamarsalkka ja yksi arvostetuimmista toisessa maailmansodassa taistelleista sodanjohdajista.
24. **The Bangles**
25. **Arvuuttaja**
26. **Nokia** (Elop --> Pole)
27. **Mono**
28. **Keuruulla**
29. 23.1.1960?
30. **Hypotenuusa**
31. Jalkapalloseura **Arsenalin** 60 000 katsojaa vetävä Emirates Stadium on Islingtonissa, Pohjois-Lontoossa. Ennen kuin sen nimioikeudet myytiin Emirates-lentoyhtiölle, se tunnettiin sijaintinsa mukaan Ashburton Grove -nimellä.
32. Rafael **Nadal** Parera (s. 3.6.1986 Manacor, Mallorca) on espanjalainen tennisammattilainen.
33. Lipizzanhevonen on hevosrotu, jonka nimi tulee slovenialaisesta **Lipican** eli **Lipizzan** siittolasta. Lipizzanhevonen tunnetaan parhaiten rotuna, jota korkeaan kouluratsastukseen keskittynyt Wienin Espanjalainen ratsastuskoulu käyttää.
34. HSBC-ryhmä on nimetty perustajansa, The **Hongkong** and **Shanghai** Banking Corporationin, mukaan. Sen perusti skotlantilainen Thomas Sutherland vuonna 1865 rahoittaakseen Britannian kauppatoimia Itä-Aasiassa.
35. **Pittsburgh Penguins**
36. **Tim Thomas**
37. Cristian Mungiu (s. 1968) on **romanialainen** elokuvaohjaaja. Mungiu palkittiin vuonna 2007 Kultaisella palmulla elokuvasta 4 kuukautta, 3 viikkoa, 2 päivää.
38. **Agatha Christie** (o. s. Miller) (15.9.1890 Torquay Englanti - 12.1.1976, Wallingford Berkshire): Totuus Hallavan hevosen majatalosta (The Pale Horse, 1961, WSOY 1962)
39. **Satakuntaan**
40. **Berg**
41. **60.** Marimekko Oyj on suomalainen tekstiili- ja vaatetusalan pörssi-yhtiö, jonka perustivat Armi ja Viljo Ratia vuonna 1951.
42. **65.** 3.10.1964 – Presidentti Urho Kekkonen matkusti valtiovierailulle Tunisiaan. Huomiota herätti Kekkonen kiipeäminen palmuun vierailun aikana.
43. **Rupia**
44. **Suomen Keskustan**

laatija: Sakari Jussila

45. **Saariselällä**
46. **Neljä** (sininen, punainen, keltainen ja vihreä)
47. **Talkkunapää**
48. **Aste**
49. **Turussa**
50. **Bayern Leverkusen**
51. **Elisa Oyj:llä**
52. **Kajaanin Hokin**
53. **Johanna Koivu**
54. Naispaini oli ensimmäisen kerran olympialaisten ohjelmassa **2004** Ateenan kisoissa, jolloin painittiin neljässä painoluokassa.
55. **Artjärvi**
56. **Parsifal**
57. Richard Burton (oik. Richard Walter **Jenkins**, 10.11.1925, Pontrhydyfen, Wales – 5.8.1984) oli walesilainen näyttelijä, joka teki pitkän ja menestyksekkään uran Hollywoodissa.
58. **Figaron häissä**
59. **Seychellien**
60. **Kauhajoen**
61. **Ruunaan**
62. **Shirley Temple** (vuodesta 1950 Shirley Temple Black, s. 23.4.1928, Santa Monica, Kalifornia, Yhdysvallat) on yhdysvaltalainen näyttelijä ja diplomaatti. Hän on elokuvan historian kenties suosituin lapsitähti.
63. **Myrsky** (The Tempest)
64. **Kaksi kertaa**
65. **Atlantin valli murtuu** (The Longest Day) on yhdysvaltalainen elokuva, joka perustuu Cornelius Ryanin samannimiseen kirjaan Normandian maihinnousun ensimmäisen vuorokauden tapahtumista. Elokuvan ohjauksesta vastasivat useat eri ohjaajat.
66. **Theodore Rooseveltin** poika prikaatinkenraali Theodore Roosevelt jr. menehtyi sydänkohtaukseen Normandiassa kuukausi maihinnousun jälkeen.
67. **Milanossa**
68. **Natriumglutamaatti**
69. **Tanskalainen**
70. **Paulo Coelhon** (s. 24. elokuuta 1947, Rio de Janeiro)

laatija: Sakari Jussila

71. **Veikko Niemikorpi** (s. 20.10.1948), edusti SM-sarjassa Oulun Palloseuraa, Oulun Luistinseuraa ja HIFK:ta.
72. **Suomen Punainen Risti**
73. **Vaasan Sport**
74. **Sirkka-Liisa Anttila** (o.s. Ojala, s. 20.12.1943 Marttila) on Mari Kiviniemen hallituksen maa- ja metsätalousministeri.
75. **Saarijärvellä**
76. **Siiderin**
77. **Mercedes-Benzillä**
78. **Mursun**
79. **Adolf Hitlerin** 8.11.1939 tapahtuneesta murhayrityksestä syytetty Georg Elser teloitettiin Dachau keskitysleirillä hieman ennen toisen maailmansodan loppua.
80. **Schwartzkopfin**
81. **Suomea**
82. **Animalian**
83. **Georg Malmstén** (27. 6.1902 Helsinki – 25.5.1981 Helsinki), suomalainen laulaja, muusikko ja säveltäjä.
84. Tõnlé Sab on järvi **Kambodžan** keskiosassa. Kuivalla kaudella järven pinta-ala on 2 590 neliökilometriä ja syvyys noin puolitoista metriä. Tulvakaudella se peittää laajimmillaan 24 600 neliökilometriä ja on 10-15 metriä syvä.
85. **Punainen**
86. **Kaksoset**
87. **Endometrioosi**
88. **Jackrusselinterrieri**
89. **Välivainiolla** (Välivainion vanha ala-asteen koulu)
90. **Niilo**